

एवम्योगतस्तनुम् M. 2, 100. — w) पूर्णेन योगेन oder जलपूर्णेन योगेन so v. a. zum Ueberfließen, aus vollem Herzen, aus unwiderstehlichem Drange HARIV. 5425. 5196. fehlerhaft जपपूर्वेणा st. जल 5429. — x) Sammlung —, Concentration der Geistesthätigkeit, feste Richtung der Erkenntnis auf einen Punkt, Meditation, Contemplation; die zur Kunstfertigkeit erhobene Contemplation; die systematische Begründung derselben, der Joga als ein best. philosophisches System (als Gründer desselben gilt später Patañgali); = ध्यान AK. TRIK. H. an. MED. संप्राप्त्यर्थस्य प्राप्तये पर्यनुयोगो योगः SARVADARĀṢAS. 15, 11. TAITT. UP. 2, 4. TAITT. ĀR. 8, 4. सूत्रमता चान्ववेक्षते योगेन परमात्मनः । देहेषु च समुत्पत्तिमुत्तमेष्वधमेषु च ॥ M. 6, 65. इदं ध्यानमिदं योगम् MBH. 13, 1132. धृष्टयोगा 17, 49. HARIV. 8006. तपोयोगबलेन R. 1, 3, 6. °प्रसूतेन चेतसा R. GORR. 1, 13, 24. किमात्मयोगेन निर्वर्तितेन 4, 29, 24. RAGH. 1, 8, 18, 32. Spr. 757. VARĀH. BRH. S. 69, 38. योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः JOGAS. 1, 2. SARVADARĀṢAS. 160, 7. fgg. KAN. 5, 2, 16. यदा पञ्चावतिष्ठते ज्ञानानि मनसा सह । बुद्धिश्च न विचेष्टते तामाहुः परमां गतिम् ॥ तां योगमिति मन्यते स्थिरामिन्द्रियधारणाम् । KATHOP. 6, 10. fg. एवं प्राणमयैकारं यस्मात्सर्वमनेकधा । पुनक्ति पुञ्जते वापि तस्माद्योग इति स्मृतः ॥ MAITRJP. 6, 25. ÇVETĀÇV. UP. 2, 11. MBH. 1, 48. युज्याद्योगमात्मविशुद्धये BHAG. 6, 12. समत्वं योग उच्यते 2, 48. योगात्तरायाः PRAB. 61, 17. योगोपसर्गाः 88, 13. मोक्षोपायो योगो ज्ञानश्चद्वानचरणात्मकः H. 77. योगावृत्त NRS. TĀP. UP. in Ind. St. 10, 143. BHĀG. P. 3, 18, 15. सांख्यं योगमभ्यस्येत् NIR. 14, 6. ÇVETĀÇV. UP. 6, 13. BHAG. 2, 39. MBH. 12, 7157. 11037. fg. 14, 546. fgg. LALIT. ed. Calc. 179, 5. Lot. de la b. l. 4. BHĀG. P. 2, 1, 6. Eine verkehrte Auffassung des Wortes, nämlich als Verbindung der Einzelseele mit Gott oder der Allseele findet man z. B. bei den Pācupata: चित्तद्वारेणात्मेष्टरसंबन्धो योगः SARVADARĀṢAS. 77, 14. न पद्मासनता योगो न नासाग्रनिरीक्षणम् । ऐक्यं जीवात्मनोराहुर्योगो योगविशारदाः ॥ KULĀRNAVAT. in Verz. d. Oxf. H. 92, a, 7, 8. Bei den Pāñkārātra ist योग Andacht, andächtiges Suchen Gottes: योगो नाम देवतानुसंधानम् SARVADARĀṢAS. 53, 22, 18. प्राणायामः प्रत्याहारो ध्यानं धारणा तर्काः समाधिः षट्ङ्ग इत्युच्यते योगः MAITRJP. 6, 18. AMRTAN. UP. in Ind. St. 9, 23. अष्टाङ्गं Verz. d. Oxf. H. 8, a, 36. H. 83. आरम्भश्च घटश्चैव तथा परिचयो ऽपि च । निष्पत्तिः सर्वयोगेषु योगावस्थाः प्रकीर्तिताः ॥ Verz. d. Oxf. H. 233, b, 24. fg. Auch eine einzelne Handlung, welche dem Joga förderlich ist, wird als Joga bezeichnet: सा च तपःस्वाध्यायेश्वरप्रणिधानात्मिका क्रिया योगसाधनत्वाद्योग इति SARVADARĀṢAS. 172, 5, 6. Hierher wohl योग = वपुःस्वैर्य MED. — y) der personif. Joga ist ein Sohn Dharma's von der Krijā BHĀG. P. 4, 1, 51. — z) ein Anhänger des Joga-Systems MBH. 3, 12741. 12, 11038. fg. 11550. Schol. zu Kap. 5, 57. Verz. d. B. H. No. 616. — aa) der das Vertrauen missbraucht, Verräther TRIK. H. an. MED. — bb) Späher TRIK. — cc) N. pr. eines Autors Verz. d. Oxf. H. 238, b, 30. 239, a, 24. — 2) f. आ a) Bein. der Pīvarī, einer Tochter der Manen Barhishad, HARIV. 977. 1244. — b) Bez. einer Çakti WEBER. RĀMAT. UP. 326. PAÑĀR. 3, 20, 30. — Vgl. अप्सु°, अस्त्र°, इन्द्र°, कथा° (vgl. noch उवविष्टः सभामध्ये कथायोगेन MBH. 3, 16658. कथायोगेन बुध्यते वागमिव सत्यवादिष्वम् KĀM. NĪRIS. 4, 36), कर्म° (auch in den Nachträgen; कर्मयोगात् und कर्मयोगतस् in Folge vorangegangener Handlungen, — des Schicksals KATHĀS. 43, 193. 181),

VI. Theil.

काल° (Zeitpunkt KATHĀS. 41, 14. कालयोगेन bedeutet nach einiger Zeit, einige Zeit darauf; vgl. MBH. 12, 4290. R. 1, 34, 41. कालपर्याययोगेन dass. 7, 63, 17), क्रम° (अनेन क्रमयोगेन auch MBH. 3, 8848), क्रिया°, तत्र°, चूर्ण°, ज्ञान° (auch BHAG. 3, 3), दण्ड°, दुर्योग (Vergehen UTTARAH. 109, 3 = 147, 14 der neueren Ausg.), देव° (योगात् Spr. 2366. योगतस् KATHĀS. 39, 5. RĀGA-TAR. 6, 15. योगेन BHĀG. P. 3, 20, 14), द्योग, ध्यान° (auch JĀG. 3, 64. MBH. 3, 16726), नन्त्र°, निद्रा° (auch HARIV. 523), पूर्ण°, पृथग्योग, पृथ्नि°, प्राचीन°, बर्हियोग (auch VOP. 3, 9), ब्रह्म°, भक्ति° (auch BHĀG. P. 1, 2, 7. 20. 2, 2, 14. 3, 23, 44. 32, 23), भद्र°, मन्त्र°, मिथ्या°, यथायोगम्, विधियोग, सोम°, स्थाने°, हरि°.

योगक (von योग) m. Bein. des Agni als Hochzeitsfeuers GĀYJASAMGR. 1, 5.

योगकता (योग + क°) f. = योगपटु BHĀG. P. 4, 6, 39.

योगकन्या (योग + क°) f. ein N. der zur Göttin erhobenen Tochter der Jaçodā, die Kāṁsa in der Meinung, dass sie ein Kind der Devakī sei, um's Leben gebracht hatte, HARIV. 3331. 9071.

योगकर्ण्डक (योग + क°) 1) m. N. pr. eines Ministers des Brahmadatta KATHĀS. 19, 80. — 2) f. °ण्डिका N. pr. einer Pravṛgikā KATHĀS. 13, 88.

योगकुण्डलिनी (योग + कु°) f. Titel einer Upanishad Ind. St. 3, 323.

योगक्षेम (योग + क्षेम) m. Besitz des Erworbenen, Erhaltung des Vermögens; Vermögen, Subsistenz; Sicherheit, Wohlfahrt VS. 22, 22. योगक्षेमे वं आदायाहं भूयासमुत्तमः RV. 10, 166, 5. AIT. BR. 8, 6. TB. 3, 3, 4. ÇAT. BR. 11, 5, 4. 12, 1, 4, 10. 13, 1, 4, 3. SHADY. BR. 2, 8, 9. KAUC. 114. प्रेयो मन्दो योगक्षेमादृषीते KATHOP. 2, 2. TAITT. UP. 3, 10, 2. M. 7, 127, 8. 230, 9, 219. JĀG. 1, 100. DĀ. 103, 9. BHAG. 9, 22. MBH. 1, 2608. 3, 16851. 5, 4209. 12, 2688. 5327. 13, 3146. R. 2, 48, 17. 53, 3. 76, 8. 112, 21. R. GORR. 2, 43, 20. 123, 20. 124, 12. Spr. 4900. KĀM. NĪRIS. 2, 2. KATHĀS. 34, 200. 49, 78. BHĀG. P. 1, 6, 7. Verz. d. Oxf. H. 70, b, 12. Verz. d. B. H. No. 1022. °कर MBH. 1, 3341. R. 2, 113, 12. GORR. 127, 7. °वत् SCHL. 113, 14. °समर्पितर् MBH. 13, 1921. ऋ° ÇAT. BR. 11, 4, 2, 2. AIT. BR. 1, 14. Wird gewöhnlich erklärt als Erwerb und Erhaltung des Besitzes, was aber das m. sg. und pl. nicht bedeuten kann und dieses erscheint doch auch in der späteren Sprache, z. B. MBH. 12, 513 (योगः क्षेमश्च ed. Bomb.). 2808. °क्षेमाः 2677. 13, 3144. Das n. sg. und das m. du. müssen entschieden als Dvamdva gefasst werden, bedeuten aber auch geradezu Wohlfahrt; das n. Spr. 4332. 4421 (v. l. masc.). VARĀH. BRH. S. 8, 11. योगक्षेमौ RĀGA-TAR. 6, 210. समानयोगक्षेम am Ende eines adj. comp. so v. a. gleichen Werth mit — habend, Nichts mehr seiend als: ज्ञानाभावसमानयोगक्षेमत्वात् SARVADARĀṢAS. 47, 13. आभाससमानयोगक्षेमत्वात् 128, 12. निर्योगक्षेम adj. sich nicht um Erwerb und Besitz kümmernd BHAG. 2, 45.

योगगति f. der ursprüngliche Zustand: पावकः पवमानश्च शुचिरित्यमयः पुरा । वसिष्ठशापादुत्पन्नाः पुनर्योगगतिं (= अगित्वं Comm.) गताः ॥ BHĀG. P. 4, 24, 4.

योगचक्षुस् adj. bei dem die Meditation das Auge vertritt, Beiw. Brahman's MĀK. P. 97, 9.

योगचर m. Bein. Hanumant's TRIK. 2, 8, 6.

योगचन्द्रिका f. Titel einer Schrift HALL 17.

योगचिन्तामणि m. desgl. HALL 12. 17. Verz. d. B. H. No. 648.

12*